

Dienst Regelingen
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

Provincie Noord-Holland
A. Fase
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Dienst Regelingen

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.drloket.nl

T 0800 - 22 333 22
F 070 - 378 61 39
ffwet@minlnv.nl

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75C/2011/0219.afw.kg

Bijlagen

-

Datum [24 oktober 2011](#)

Betreft Beslissing op uw aanvraag
Ruimtelijke ingrepen

Geachte heer Fase,

Naar aanleiding van uw verzoek van 8 juni 2011 en de aanvullingen hierop van 13 juli 2011, 20 juli 2011 en 10 augustus 2011, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2011/0219 om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee. Ik kan u de gevraagde ontheffing niet verlenen, omdat er geen sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Dit houdt in dat het toegestaan is de voorgenomen werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in deze brief genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Verder in deze brief staat vermeld wat daarvoor de redenen zijn.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'N242 - Westtangent Heerhugowaard' gelegen in de gemeente Heerhugowaard. Het plangebied betreft een deel van de N242 en de hierop aantakende Westtangent. Ten westen van het plangebied loopt de ringvaart dat onderdeel uitmaakt van een ecologische verbindingzone. Parallel aan de N242 loopt een fietspad. Tussen het fietspad en de ringvaart bevindt zich een bosplantsoen, wat plaatselijk vrij dicht begroeid is. Langs de Westtangent binnen het plangebied bevindt zich aan beide zijden een lijnelement van solitaire bomen. Ten noorden wordt het plangebied begrensd door de spoorwegbrug/spoorviaduct, één en ander zoals weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Visseninventarisatie Westtangent N242 Heerhugowaard" van 10 mei 2011. Het project betreft het reconstrueren van de N242 ter hoogte van Westtangent in Heerhugowaard, waarbij de aansluiting N242-Westtangent ongelijkvloers gemaakt wordt. Er zal groot onderhoud plaatsvinden. Het wegvak zal ook Duurzaam Veilig worden ingericht. Daarvoor dient echter een deel van de bestaande watergangen gedempt en vergraven te worden. In de eindsituatie worden tevens natuurvriendelijke oevers aangelegd. De demp- en graafwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd in de periode van 1 mei 2012 tot en met 1 mei 2014.

Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de buizerd (*Buteo buteo*), bittervoorn (*Rhodeus amarus*) en de kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) voor de periode van 1 mei 2012 tot en met 1 mei 2014.

Dienst Regelingen

Datum

24 oktober 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0219

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

Vogels zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Voor vogels is alleen ontheffing nodig indien het nest valt onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Hieronder zal dit nader worden toegelicht. De bittervoorn en de kleine modderkruiper zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder d, van de Flora- en faunawet. De bittervoorn is tevens opgenomen in bijlage 1, behorende bij het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten.¹

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats

De verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De functionaliteit van deze beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen gaat door het uitvoeren van de werkzaamheden achteruit of wordt (volledig) aangetast. De vaste rust- en verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan de beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen. Onder bepaalde omstandigheden kan het zelfs zo zijn dat aantasting van een - op zich zelf niet beschermd - gebied deze functionaliteit van de beschermde vaste rust- en verblijfplaats aantast en derhalve leidt tot overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Buizerd

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlinders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 11 van de Flora- en faunawet moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 11 van de Flora- en faunawet is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels.

¹ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd bij Stb.2009, 626.

Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Nesten van de buizerd vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd.

Dienst Regelingen

Datum

24 oktober 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0219

De buizerd is in het plangebied aangetroffen. Tijdens het broedseizoen van 2011 is op het aangrenzende terrein van de N242-Westtangent Heerhugowaard een nestelend buizerdpaar aangetroffen. Het nest is aangetroffen in de erfbeplanting van voormalige bebouwing die reeds is gesloopt. De boom met het nest valt precies binnen het tracé van de nieuwe parallelweg van de N242. Het territorium van een buizerd beslaat gemiddeld 2-3 km². Daarom mag aangenomen worden dat dit het enige paartje buizerds is dat zich hier nestelt en in deze nabije omgeving foerageert. De kans is klein dat zich binnen het foerageergebied nog territoria van andere buizerds bevinden. Foerageerplaatsen en vliegroutes zijn enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Door het uitvoeren van kapwerkzaamheden wordt een vaste rust- en verblijfplaats van de buizerd vernield. Eén nest zal komen te vervallen. De geschiktheid van het plangebied als broedlocatie wordt door de geplande werkzaamheden aanzienlijk aangetast. Het broedpaar zal een ander nest moeten vinden of bouwen. U stelt de volgende maatregelen voor om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de buizerd te waarborgen:

- Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met het broedseizoen van de buizerd. Dit betekent dat de boom met het buizerdnest en de bomen in de omgeving hiervan worden gekapt buiten het broedseizoen van de buizerd. De kapwerkzaamheden vinden in de periode januari/februari 2012 plaats.
- Gezamenlijk met een deskundige² op het gebied van roofvogels zal ter plaatse worden gekeken of het zinvol is om het nest te verplaatsen.

² Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

- Er wordt een beplantingsplan opgesteld waarbij nieuwe bomen (vergelijkbare soorten) langs de weg worden teruggebracht. Ook worden knotwilgen langs de natuurvriendelijke oevers teruggebracht.
- Het bosplantsoen ten westen van de weg zal gehandhaafd blijven en deze wordt daarnaast uitgebreid met nieuwe vlakken. Deze plantsoenen worden aangeplant met soorten zoals de meidoorn, veldesdoorn en hondroos.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de buizerd te waarborgen dient u echter ook onderstaande maatregelen uit te voeren:

- U geeft aan dat er gezamenlijk met een deskundige op het gebied van buizerds bekeken zal worden of en hoe het buizerdnest verplaatst kan worden. Afhankelijk van de staat van het te verwijderen nest zal met de verplaatsing een nieuw nest (of nestaanzet) gerealiseerd worden op een alternatieve geschikte locatie. Dit dient natuurlijk te geschieden ruim vóórdat de buizerds hun nest in gebruik nemen. De deskundige dient dit te begeleiden.
- U geeft aan dat de kapwerkzaamheden uitgevoerd zullen worden buiten het broedseizoen. Begin en einde van het broedseizoen dient te worden vastgesteld door een deskundige op het gebied van buizerds.

Rekening houdend met het feit dat de buizerd bekend staat als een flexibele soort en dat er in de omgeving voldoende mogelijkheden voor de buizerds aanwezig zijn, is het zeer aannemelijk dat dit buizerdpaar mede door de gestelde mitigatie weinig hinder zal ondervinden van de gekozen ingreep. Het is tevens zeer aannemelijk dat de buizerd het aangeboden alternatief direct in gebruik zal nemen, ofwel een andere geschikte plek in de nabije omgeving weet te betrekken. Tevens zal de kap vervolgens plaatsvinden vóórdat het broedseizoen van de buizerd is aangevangen. Het leefgebied dat verdwijnt is niet essentieel voor het voortbestaan van de populatie. Er zijn voor de soort naar verwachting voldoende uitwijkmogelijkheden in de nabije omgeving. Bovendien zullen nog extra plantvakken worden aangeplant en zal het aantal gerooide bomen gecompenseerd worden met de aanplant van nieuwe bomen van dezelfde boomsoort om ook in de toekomst geschikt leefgebied voor de buizerd te behouden. Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de buizerd komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Bittervoorn en de kleine modderkruiper

De bittervoorn en de kleine modderkruiper zijn in het plangebied aangetroffen. Het plangebied heeft de functie van foerageergebied en migratiezone. Aangezien oevervegetatie op veel stukken ontbreekt, zal daar waarschijnlijk geen sprake zijn van een voortplantingsbiotoop. Vooral voor bittervoorns geldt dit. Het plangebied bevat meerdere typen vaste rust- en verblijfplaatsen. Door het uitvoeren van graaf- en dempwerkzaamheden worden vaste rust- en verblijfplaatsen van de bittervoorn en de kleine modderkruiper verstoord, beschadigd en vernield. Ook zal de functie van het leefgebied als foerageergebied of migratiezone worden weggenomen.

Dienst Regelingen

Datum

24 oktober 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0219

U stelt de volgende maatregel voor om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de bittervoorn en de kleine modderkruiper te waarborgen:

- Voor de eindsituatie wordt aanbevolen om natuurvriendelijke oevers aan te leggen. In de huidige situatie zijn de meeste oevers beschoeid. Door natuurvriendelijke oevers aan te leggen ontstaat een geleidelijke overgang van land naar water waar zich een rijke oevervegetatie kan ontwikkelen. De vissen kunnen hier hun kuit op afzetten, beschutting vinden en foerageren, dit zal het leefgebied van de soorten dan kunnen verbeteren.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de bittervoorn en de kleine modderkruiper te waarborgen dient u ook onderstaande maatregelen uit te voeren:

- U geeft aan de nieuwe watergang vóórafgaand aan de demping van de bestaande watergangen aan te leggen. De nieuwe watergang dient geschikt te zijn voor de bittervoorn en de kleine modderkruiper. De ecologische kwaliteit van de nieuwe watergang dient beoordeeld te worden door een deskundige op het gebied van vissen.
- U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

De bittervoorn en de kleine modderkruiper komen vrij algemeen voor in de omgeving van het plangebied. Bovendien staat het watersysteem in verbinding met sloten daarbuiten, welke overigens niet beschoeid zijn. Daarnaast is het leefgebied dat verdwijnt niet essentieel voor het voortbestaan van de populatie bittervoorns. Ook wordt de nieuwe watergang tijdig gegraven en daarmee wordt een nieuw leefgebied gecreëerd voor beide soorten. Het is zeer aannemelijk dat de bittervoorn en de kleine modderkruiper het aangeboden alternatief in gebruik zullen nemen. Er zijn voor beide soorten bovendien naar verwachting voldoende uitwijkmogelijkheden in de nabije omgeving. Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de bittervoorn en de kleine modderkruiper komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Om zorgvuldig handelen te garanderen stelt u de volgende maatregelen voor:

- Werkzaamheden in het watersysteem dienen buiten de kritische periode van voortplanting plaats te vinden, deze kritische periode loopt globaal van maart tot en met augustus.
- Vóórafgaand aan demping en/of vergraven van watergangen dient eerst de nieuwe watergang met natuurvriendelijke oever voor de bittervoorn en de kleine modderkruiper te worden aangelegd. Hierbij geldt dat het oppervlakte aan te dempen water minstens één op één wordt teruggebracht. De ontwikkeling van het ecosysteem in de nieuwe watergang met vegetatie en dergelijke, neemt echter een tijd in beslag. Ten tijde van de demping zal de nieuwe watergang nog niet dermate zijn begroeid dat voldoende vegetatie aanwezig is. De vissen die tijdens de werkzaamheden worden afgevangen, worden uitgezet in geschikt habitat. Dit wordt tijdens het afvangen beoordeeld door een deskundige op het gebied van vissen.

Dienst Regelingen

Datum

24 oktober 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0219

Via een duiker onder de Westtangent, ter hoogte van de straat IJsbeer, ligt een bestaande duiker welke verbinding maakt tussen watersystemen ten noorden en ten zuiden van de Westtangent. De nieuwe watergang staat hiermee ook in open verbinding. De vissen welke worden afgevangen en uitgezet, kunnen dus de watergang opnieuw betrekken.

- Werkzaamheden dienen één kant te worden opgewerkt, zodat de bittervoorn en de kleine modderkruiper te allen tijde een vluchtmogelijkheid hebben.
- Indien watergangen geheel worden gedempt, dienen de watergangen geheel te worden afgedamd om vervolgens de watergang langzaam leeg te pompen tot circa 5 á 10 centimeter resterende waterlaag. Vervolgens worden alle vissen (ook algemene soorten) afgevangen en buiten het werkgebied uitgezet. Dit dient onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vissen plaats te vinden.
- Naast de vissen worden tevens de gastheren, zoals zoetwatermossel, verplaatst buiten het werkgebied.

Om zorgvuldig handelen te waarborgen dient u ook onderstaande maatregel uit te voeren:

- U geeft aan bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing wordt verleend, om verstoring in de meest kwetsbare periode te voorkomen. Ook geeft u aan dat de voortplantingsperiode van de bittervoorn en de kleine modderkruiper globaal van maart tot en met augustus loopt. Afhankelijk van het seizoen en de weeromstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de bittervoorn en de kleine modderkruiper.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde diersoorten en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Besluit

Gelet op het voorgaande wijs ik uw aanvraag voor een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet af.

Conclusie

Dit houdt in dat het toegestaan is bovenstaande werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in dit besluit genoemde maatregelen worden uitgevoerd.

Dit besluit geldt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.

Dienst Regelingen

Datum

24 oktober 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0219

U dient direct contact op te nemen met Dienst Regelingen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als beoordeeld bij dit besluit noodzakelijk zijn. Als u de maatregelen zoals genoemd in dit besluit niet uitvoert, heeft u (mogelijk) toch ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

Dienst Regelingen

Datum

24 oktober 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0219

Als u toch een ontheffing nodig heeft voor een vogelsoort dient u voor het verkrijgen van deze ontheffing voor het project een belang, genoemd in de Vogelrichtlijn, aan te tonen. Indien dit belang niet kan worden aangetoond, wordt de aanvraag afgewezen en mag u het project niet uitvoeren. De belangen genoemd in de Vogelrichtlijn zijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid.
- Veiligheid van het luchtverkeer.
- In belang van de bescherming van flora en fauna.

Daarnaast wijs ik u erop dat als u afwijkt van de maatregelen zoals genoemd in dit besluit, zonder ontheffing of goedkeuring aan te vragen, u zeer waarschijnlijk in overtreding bent van de Flora- en faunawet. Ik kan dan door bestuursrechtelijke dwang toe te passen de strijdige situatie alsnog beëindigen. Dat kan betekenen dat een last onder dwangsom wordt opgelegd, of dat bestuursdwang wordt toegepast. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Flora- en faunawet bepaalde.

Wanneer u al leges heeft betaald dan betalen wij u deze zo spoedig mogelijk terug.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift naar Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het aanvraagnummer FF/75C/2011/0219 en de datum van de beslissing. Op onze internetsite www.drloket.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift.

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
namens deze:

B. Kluivingh-Deetman
Teammanager Vergunningen